

En riktigt
GOD JUL och
ett **GOTT NYTT ÅR!**
tillönskas alla medlemmar av Styrelsen

FSV

Medlemsnytt

Nummer 6 december 2007
Finlandssvenska föreningen i Västerås
med omnejd

www.finlandssvenskar.se

Julen dansas ut.....

Jag tar mig friheten att så här på årets sista skälvande arbetsamma dagar, påminna om något som kan bli avstressande och det är:

Föreningens sedvanliga Julfest

I Irstagården.

Den 12 januari kl. 17.00 är alla hjärtligt välkomna att fira jul tillsammans med oss.

Vi bjuder på ett lättsamt program med dans och naturligtvis gröt och skinkmacka. Mackan görs på hembakat bröd. Sedan blir det kaffe med likaledes hembakat bröd till
Vi dansar till smäktande toner från Als dansotek.

Inträdesavgiften blir 80 :-

Anmälan är ett måste och det senast den 6 januari till:

Gun-Lis på tfn. 33 25 07 eller

Margaretha på tfn. 13 09 72

Tag gärna med goda vänner och bekanta.

Hälsar Sånggruppen / Margaretha

Skrivarbidragen

Skrivartävlingen är nu avgjord.

Årets vinnare blev Allan Tegebro, som på ett välskrivet och

humoristiskt sätt berättade om ett ungdomsminne som spelman.

Segerpriset delas ut på Julfesten.

Vi tackar för alla bidrag och hoppas att skribenterna även ska skriva i Medlemsnytt under kommande år.

/Fritidskommittén

(2 st bidrag i detta "Medlemsnytt")

Öppet hus i Pidro

Den 19 januari kl. 13.00 bjuder Pidrogänget åter till Öppet hus. Kortspel har blivit en populär fritidssysselsättning och allt flera har upptäckt hur intressant och spännande det är att spela Pidro.

För att delta i Öppet Hus behövs inga förkunskaper, det finns vana spelare som tar hand om dig, berättar hur det går till och hjälper dig i de första spelen.

Kom och se hur går till. Ta gärna med några goda vänner, som också lär sig spelet, så kan ni sedan spela i umgängeskretsen.

I dag är det ett tjugotal personer, både damer och herrar som spelar i Pidrogruppen, men det finns plats för flera.

Kaffepannan står på hela dagen!

Alla är välkomna!

Hälsar Pidrogänget

Bowlingen

Startar den 15 januari kl. 11.00 i Bellewuehallen.

Det finns många lediga banor i hallen.

Hälsar

Bowlarna

Årsmöte 24 februari

Vi samlas i Badelunda Kyrkskola för en sopplunch kl. 13.00

Under lunchen blir det musikalisk och humoristisk underhållning av Lasse Nyberg från Hallstahammar. Lasse är bördig från Kokkola i Österbotten

Årsmötesförhandlingarna börjar kl. 14.00

Det är av största vikt att, även i år, så många medlemmar som möjligt ställer upp och tar del av föreningens planerade verksamhet och skötsel. Att man låter göra sin röst hörd, angående vilken riktning föreningen ska ha, in i framtiden. Det är mycket vi behöver ventilera i år.

En styrelse behöver ha medlemmarnas stöd och förtroende för att utföra ett fullgott arbete.

Så ställ upp och tala om hur du vill ha det!

Välkomna!

Pidro KM	Samkväm 27 oktober	fortsättning.....
<p>Den 24-25 november gick Klubbmästerskapet av stapeln i klubblokalen. 10 lag var anmälda och spelivern och lusten att vinna var stor hos alla.</p> <p>Efter att ha fått instruktioner av Per-Henrik startade tävlingarna. Alla spelade mot alla och det hanns med 8 matcher i grundomgången under lördagen. På söndag spelades grundserien klart och kvartsfinalerna tog vid. Av 4 lag i kvartsfinalerna hamnade 3 på samma poäng. Ett fasligt räknande och dividerande tog vid, innan man enades om att inbördes möte gällde för att skilja lagen åt.</p> <p>Final och spelet om bronsplatsen spelades i bäst av tre spel. Efter en spännande och knivskarp finalmatch kunde damlaget Norma Hagvik och Kerstin Nygrund koras till Klubbmästare. Som god tvåa kom Per Rasmus och Reijo Forsgård. Trea i år blev förra årets Klubbmästare Leif Hagvik och Kaj Nygrund</p> <p><i>V.ordf. Ture Viklund flankerad av de nya Klubbmästarna.</i></p> <p>Ture Viklund kom traditionsenligt och delade ut diplom till alla deltagarna</p> <hr/> <p>Kalender för 2008</p> <p>Kommer inte att tryckas på grund av för få beställningar. För att det skulle ha varit lönsamt att lägga ner det arbete det krävs, var 40 kalendrar ett miniantal.</p> <p>Tyvärr så kom vi inte upp i önskat antal och projektet lade på is. Kanske år 2009.....</p>	<p>Teologen och författaren Harry Månsus berättade om sina "Andliga och Kulturella rötter" i Svenskfinland.</p> <p>Harry berättade om sin uppväxt i Österbotten under krigsåren och de umbäranden familjerna då fick utstå. Han berörde speciellt kvinnans roll, hon som höll igång vardagslivet, skötte jordbruket och allt annat arbete, när maken låg inkallad. Hon hade dessutom ensamansvar för att hem och familj fungerade. Hans berättelse berörde många av oss och flera av gästerna berättade också egna minnen från de svåra åren.</p> <p>Sina studieår i Schweiz och den "kulturkrock" han upplevde där, skildrade han med både humor och värme. Harry är en mycket god kommunikatör och publiken kunde riktigt leva sig in i hans bestörtning, när han upptäckte att man där drack vin till maten i vardagslag. Något som inte alls var vanligt, eller ens tillåtet på landsbygden i Vörå, på den tiden. Flera andra upplevda situationer, från den tiden, roade också åhörarna.</p> <p>Han berättade om sitt arbete i Stockholm och tankarna som låg till grund för Bromma Dialogen, som han startade 1991. Bromma Dialogen är ett nätverk, kurs och konferenscenter som gjort Harry känd i hela Norden. Nu, som pensionär, har han överlämnat ledarskapet för Bromma Dialogen. Harry berörde också sitt samarbete med Frank Mangs, den kände frikyrkopredikanten från Närpes, likaså sitt samarbete både med statskyrkan, frikyrkorna och andra andliga rörelser.</p> <p>Vi var många som önskade att tiden varit dubbelt så lång och att vi hade fått höra mer om varje tidsperiod Harry har varit med om och upplevt.</p>	<p>Under kaffepausen, och efter samkvämet signerade Harry sina böcker. Många av oss var intresserade av att läsa mer om hans erfarenheter och tankar. Föreningens sånggrupp medverkade i samkvämet och musikanterna Boris och Hilding såg till att vi höll rätt ton i de välkända psalmerna och finstämda visorna vi sjöng tillsammans.</p> <hr/> <p>Folkdräktsvisningen</p> <p>Nobeldagen, måndagen den 10 dec. samlades 9 damer och 5 herrar på Kyrkbacksgården för att visa upp våra fina och färggranna folkdräkter</p> <p>Först bjöds vi på lunch, skinksmörgås, risgrynsgröt, kaffe och kaka.</p> <p>Sedan började visningen. Vi tågade in i festsalen till tonerna av Lappfjärds Bröllopsmarsch. "Pampigt värre"!</p> <p>Else-Maj tog väl hand om oss och vi placerades längst fram i salen. Vi presenterades en efter en, från Lappfjärd i söder till Terjärv i norr. Det var en mycket intresserad och frågvis publik, frågor som Else-Maj klarade av charmant för hon var väl påläst. Hon berättade om dräkternas uppkomst och användning i förr och nutid. Vi avtackades med applåder och en ros var.</p> <p>En mycket trevlig tillställning som avslutades med en kort andakt, kaffe och lussekatt.</p> <p>Tack från en som var med /Norma</p>

Folkdräktdokumentationen

Genom Else-Maj Nilssons kontakter har vi fått möjlighet att visa våra vackra folkdräkter på Kyrkbacksgården i december.

I samband med inventeringen av dräkter, föddes idén att göra en större dokumentation om finlandssvenska dräkter. Runar Stenlund är en duktig amatörfotograf har åtagit sig att fotografera alla dräkter och göra ett bildspel med informativ text till.

Söndagen de 4 november fotograferades de första dräkterna, i klubblokalen. 11 vackert dräktklädda medlemmar dök upp med lika många medföljande intresserade personer. Runar plåtade febrilt.

Framsidor, baksidor kjortlar och livstycken.

Detaljstudie av broderier på mössor och fickor, strumpor och skor, ja allt skulle dokumenteras.

Många berättade om sina barndomsminnen av dräktbruket och om sina egna dräkter. Hur och när de hade sytts och vem som vävt tyget och mycket annan intressant fakta.

Vi har i "Medlemsnytt" efterlyst dräkter, men har nu utvidgat det till att alla hjälps åt, att muntligt genom bekantas bekanta få tag på så många dräkter som möjligt. Det finns säkert dräkter i Västerås med omnejd, där ägarna inte är medlemmar i vår förening. Dem vill vi också få tag på.

I mitten av november hade vi den andra fotograferingen, då drygt 10 dräkter dokumenterades.

Flera fotograferingstillfällen planeras.

Vi har också mannekänger som ställer upp som modeller i dräkterna, ifall det skulle vara så att storleken inte längre passar ägaren

Runar plåtar fram och bak och runtomkring..

Väntan, väntan.....

Det är en viktig kulturskatt vi har i dräkterna och vill dokumentera dem för framtida bruk. Känner Du någon som äger en folkdräkt be dem höra av sig till Runar Stenlund på tfn. 021- 33 05 54 eller Margith Winkelsjö på tfn. 021-35 92 01.

Nu har vi kryssat igen

Den 23 oktober samlades ett glatt gäng från föreningen, för att åka på den årliga kryssningen till Åland.

Humöret var på topp och förväntningarna stora inför allt det kul vi skulle få vara med om.

När kvällen kom och vi hade "snitsat" upp oss, så åt vi och drack gott, blandat med sånger och historier.

Sedan följde uppträdanden av artister, på olika ställen på båten och det var bara att välja efter tycke och smak.

Dansade gjorde in på småtimmarna till Drifters smäktande toner.

Dagen därpå var det återigen uppträdanden av olika slag, bl.a. intervjuades Siv Malmqvist av Ulf Elving.

I bussen, under hemvägen, var det rätt så lugnt. De flesta var väl trötta efter festen.

Och vi får återigen tacka vår reseledare Kerstin Söderman för ett väl utfört arbete.

Margaretha T.

Onsdagsgruppen

Den 12 december hade Onsdagsgruppen och Pidrogruppen den gemensamma säsong avslutningen i traditionell stil.

Vi var 29 glada och trevliga medlemmar som mötte upp.

Festen började med Pepparkaka dekorerad med Ädelost och till den dracks det Glögg.

Paula läste Julens ABC som hon diktat själv. Sedan sjöng vi Julvisa av Zacharias Topelius och så var det dags att inta julgröten med fruktsoppa, alternativt med smöröga eller mjölk. Det var bara att välja.

Skinksmörgåsen inte att förglömma, den är ett måste!

Vi sjöng julsånger, varvade med en och annan humoristisk historia.

Då vi blev lite torra i halsen var det dags för kaffe. Kaffevisan "Fem Riksdaler Banko" sjöngs av Per-Henrik

Avslutningsvis läste Helena, Viktor Rydbergs "Tomten" innan vi nöjda och glada ställde färden hemåt i den kylslagna kvällen.

God Jul o Gott Nytt År

Önskar Kerstin o Per-Henrik

Säsongstart för:

Pidrogänget	17/1	Klubblokalen
Onsdagsgruppen	23/1	Klubblokalen
Sånggruppen	16/1	Klubblokalen
Dansarna	22/1	Viksäng
Bowlarna	15/1	Bellewue

Förberedelser inför jubileet!

Samling i vår klubblokal för att "prova på" blomsterarrangemangen. Med gemensamma krafter gjorde vi 79 arrangemang i olika storlekar

Fr.v. Seija, Anita, Paulina och Margaretha

Gemensamt dekorerades festlokalen, med blomster, tavelutställningar, barnteckningar och ballonger

Margaretha och Norma fixar ballongerna

Hantverksutställningar fanns på biblioteken. Från FSV deltog Gösta Romberg, Berdis/Birger Jonson Mariann Lönnqvist, Marja-Liisa/Leif Lindedahl och Margith Winkelsjö

Finlands 90-årsjubileum

firades den 6 december i Västerås
Programmet började i Domkyrkan kl 17, på svenska och finska.

350 personer samlades efteråt till dukat bord på Kongressen.

Ett mycket fint program hade arbetats fram av de olika föreningarna.

Sibelius Finlandia inledde programmet, som framfördes av Katajaisets manskör, på finska.

Konsul Martin Berg hälsade publiken välkommen på bägge språken.

Operasångerskan Petra Hallberg ackompanjerad av maken Patrik Jablonski sjöng tre melodier och av vår egen duktiga dansör och "ambassadris" Anette Sundell-Liljedahl, som dansade Vårt land till Doris Sundells och Lempi Kuorttis textläsning och Patriks Jablonskis ackompanjemang. . Vidare uppträdde vår folk-

dansgrupp tillsammans med Katajaisets dansare.

Vi fick lyssna till klassisk musik av två duktiga gitarrister. Kantelemusik med diktläsning m.m.

Trio Kontrast sjöng bl.a. Dan Andersson och Wysotskij

Professor Henrik Meinander höll kvällens föredrag, där han berättade om Finlands utveckling under de 90 år.

Tyvärr hölls talet enbart på finska, med en mycket kort resumé på svenska. Många finlandssvenskar och inbjudna gäster missade föredraget helt.

Festen avslutades med dans till dragspel och skön tangosång.

De bägge programledarna som höll i trådarna skötte sig utmärkt.

Ett stort tack till Margith Winkelsjö som jobbat mycket med planeringen Tack även till Norma Hagvik och Margaretha Tarvainen för deras insatser.

/ Siw Sandell

Folkdansarna i "Herman o Mina"

Sommarupplevelser!

Har inget speciellt att skriva om, men tanken slog mig, att varje dag är väl speciell på sitt vis.

Vi har fått mycket regn vid vår sommarstuga, ca 185 mm för perioden 11 maj – 16 juli. Det har regnat mera där än här i Västerås. Och detta innebar mera grönt, och så behövde vi inte vattna så ofta.

I slutet av augusti fick vi väldigt fina sommardagar med värme och sol. Och inte har det varit något vidare badväder. Jag har badat en gång. Men Oj! Vad det var kallt. Inget för mig.

Sommaren är slut, hösten knackar på. När skolan slutar i juni, så tycker man, att nu är hela långa sommaren framför en, med värme och ljus. Men den går väldigt fort, när man är 60+.

När jag var barn, och bodde i Finland, var sommaren som en evighet. Och inte regnade det så ofta heller. Fast det gjorde det förstås.

På sommaren skulle vi barn göra en massa saker, som t ex plocka jordgubbar, räfsa mellan störrar, rensa grönsakslandet och en massa annat. Men konstigt nog, så hade vi tid över till en massa aktiviteter: Hoppa hage, hoppa höjd och längd samt bada ibland.

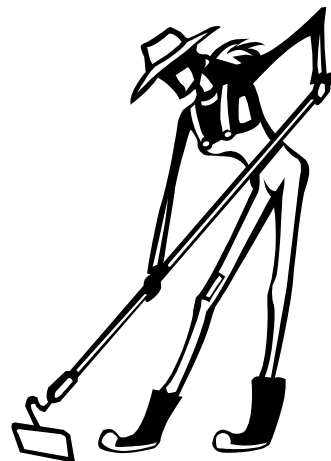
Man gick barfota hela somrarna. Detta var inte alltid så skönt för fötterna. Ibland skulle vi gå med kaffe till dem som höbärgade. Då var det en massa vassa strån, som stack upp efter att de hade slagit hö. Man fick liksom glida fötterna framåt, så det inte skulle göra ont.

Det bästa med att hösten kom, var att skolan började. Jag hade långt till skolan. Flera kilometer fram och tillbaka varje dag. Långa promenader. Jag drog gärna ut på tiden hemåt, för då skulle vi plocka potatis ur landet, när den var klar.

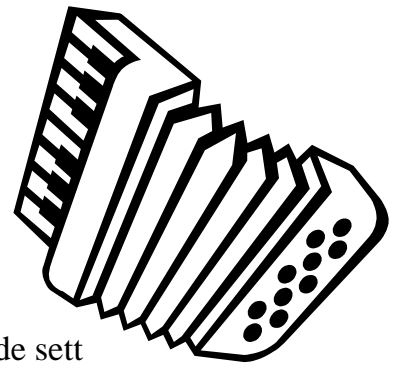
Konstigt nog, så är min favoritmat just potatis i alla former. Tänk potatisgratäng med lite morötter och vitlök. Väldigt gott då höststormen sveper runt knutarna.

Skrivarlusten är slut för denna gång.

hösten 2007 / Gertrud Nystedt

Spelmansminnen

Vintern 1948 gick jag på en 4-årig yrkesskola i Kiruna. Jag hade av min äldre bror fått ett femradigt dragspel på hösten -47. Ett ivrigt övande hade gett till resultat, att man kunde spela ganska många låtar.

Påskan närmade sig. Påsklovet skulle man vara hemma. Men! Jag hade sett en skolkamrats syster, en flicka vacker som en ängel. Min skolkamrat föreslog, att jag skulle följa med hem till dem på skollovet.

Jag började övertala min mor, att jag ville till kompisens hemby. Jag kan väl inte säga att jag behövde tjata. Kanske tänkte mor att det blev en mindre att ha i hushållet.

Nåväl, bussresan startade, det var väl 12 mil dit. Väl framme så blev jag väl mottagen, däribland av hon, Ellen! Vilken flicka! Voj, voj vad det ristade i hjärttrakten. Ellen hade en mycket vacker sångröst. Hon kunde många texter på kända schlaggers, bland annat en argentinsk tango. För att få lära mig den, föreslog hon att vi skulle sitta i lillkammaren, och stänga alla dörrar för att inte bli störda.

Ellen, dragspelet och jag !!!!!

Trots att tankarna virvlade runt i mig, så lyckades jag lära mig tangon till slut.

En av bröderna var skolvaktmästare i byskolan. När han hörde mig spela, kom han med förslag på att jag skulle komma till skolan och spela till dans. För just över påskhelgen hade många lappar samlats i skolan, (Jag skriver lappar, för så var det då)

- Men inte kan jag spela till dans. Jag kan ju inte så många bitar.
- Hörrudu - lapparna hör inte så mycket på musiken. Du kan spela flera varv. Inga problem, gosse!

Långfredagen kom. Jag och Ellen repeterade vilka låtar jag skulle spela. Dragspelsväskan på sparkstöttingen, promenad till skolan. Där fanns det hur många lappar och lappskor som helst. Som sagt så var inte danskunnandet så stort, men man ställde sig på golvet och skakade på kroppen, svängde med armarna i, nåja man kan väl inte säga i takt, men man gjorde som man kände det.

Jag måste beskriva lapparnas klädsel. Under "jackan" så hade man en "påse" av skinn, som man bar på bröstet. I den hade man tändstickor, torkat renkött och annat som var viktigt när man var ute på fjället med renarna. Påsen var – Påskan till ära fylld med små flaskor, som man köpt på apoteket: Hoffmans hjärtstärkande och eter (nafta). Dessa kunde ge samma verkan som sprit. Systembolag fanns bara i Kiruna och Gällivare. Små flaskor i påse, gungande rörelser på dansgolvet framkallade en symfoni av "glasklirr". Att det sedan var utan taktkänsla gjorde inte så mycket.

Spelmannen blev trött och ville sluta. Fram med skinnmössan, som gick ett varv i salen. Spelmannen åter trött, följdes av nästa mössvarv. Men kvällen tog slut. Men den följdes av två kvällar till med samma låtar, med samma mössturer.

När jag summerade påskens begivenheter, så kunde jag räkna till ungefär 275:- kronor. Så mycket pengar hade jag aldrig sett. Det blev en blazer, som jag hade under sommarens spelningar.

När jag besökte Kiruna många, många år senare, träffade jag en av Ellens bröder. Jag berättade om mitt påskäventyr. Men jag kunde inte komma på vilken tango jag lärde mig av Ellen. Ellen hade gått bort året innan. En vacker dag kommer jag på det.